

AAPA:n toimintakertomus vuodelta 2021, tiivistelmä

Kehittämissuunnitelmansa mukaisesti AAPA osallistui vuonna 2021 aktiivisesti korkeakoulujen digitalisaation edistämiseen. Ohjelmassa on 21 vuosittain tarkennettavaa toimenpidekokonaisuutta. Ohjelma ajantasaistettiin AAPA-työvaliokunnassa vuoden 2021 toimintasuunnitelmaa laadittaessa.

Vuotta 2021 leimasi tietohallinnoissa kaksi keskeistä asiaa: Korona-pandemian jatkuminen aaltomaisina ja muuttuvina vaiheina sekä korkeakoulujen Digivisio 2030:n eteneminen suunnittelutasolta vähitellen konkretisoituviksi piloteiksi.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenen kanssa AAPA on tehnyt hyvää yhteistyötä. Vuoden aikana Arenea on konsultoitu useita lakiluonnoksia koskevia lausuntoja laadittaessa. Yhteistyössä pohdittiin loppuvuodesta ns. Digipalvelulain tulkintaa korkeakoulusektorilla. AAPA antoi myös verkostona oman lausuntonsa Arenen strategiauudistukseen.

Arenen digitalisaatiovaliokunnan toiminta jatkui ja sen osalta päätettiin jatkaa myös tulevana kaksivuotiskautena. Valiokunnassa on kolme AAPA-edustajaa, joista IT-pääsihteeri toimii valiokunnan sihteerinä. Sen ohella, että valiokunta muodostaa AMK-sektorin yhteistä näkemystä digitalisaation mahdollisuuksista, on sen yksi keskeinen tehtävä ohjata strategisesti Digivision toteuttamista ja tukea sitä. AMK-sektorilla Arene on ollut alusta saakka aloitteellinen Digivision käynnistämiseksi ja mukana on ollut eri vaiheissa myös AAPA. Digivision ohjausryhmä uudistui 2021, mukana on edelleen AAPAn edustus.

Yhteistyö TKI-sektorilla tiivistyi kesän jälkeen toisiolain (sensitiivisen datan) tilannekuvan selvittämiseen AMK-sektorilla, ja asian laajempaa tarkastelua varten perustettiin yhteinen työryhmä. Muu TKI-verkostoyhteistyö 2021 liittyi lähinnä syksyllä päättyneeseen "AMKien avoin TKI-toiminta, oppiminen ja innovaatioekosysteemi" -hankkeeseen.

Yliopistojen kanssa on jatkettu vahvaa ja vakiintunutta tietohallintojen yhteistyötä. AAPA- ja FUCIO-verkostojen IT-pääsihteerit ja työvaliokunnat vaihtavat kokemuksia. Useimpien asiantuntijaryhmien (mm. SIGit, HAKA, KOOTuki, IAM) toiminta on yhteistä.

CSC-yhteistyökeskustelun syventämiseksi pari vuotta aiemmin luodun Ideapankin toiminta hiipui keväällä 2021. Myös AAPAn kontakti CSC:n asiakasohjausta tukeneisiin OKM-vetoisiin rakenteisiin katkesi. Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän (TH/ICT) toimikausi päättyi 2020 lopussa eikä uutta asetettu, ja CSC:n neuvottelukuntaan tuli AMK-sektorilta vain Arenen edustus. Samalla on heikentynyt ”Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen digitalisoitumisen tiekartan” (ka.csc.fi) seuranta ja ylläpito. Tiekartalla on ollut tavoitteena havainnollistaa kokonaiskuvaa meneillään olevista digitaalisista kehittämishankkeista ja -visioista. Syksyn 2021 aikana käynnistyi uutena, hyväksi koettuna yhteistyömuotona CSC:n liiketoimintayksiköiden esittely webinaarien kautta. Myös CSC:n strategian toimeenpanon sparrausryhmä aloitti toimintansa, ja siinä AAPAlla on edustus. CSC pyrkii toimimaan yhteisesti kilpailutettujen pilvipalveluiden brokeroijana, ja tätä tukemaan perustettiin yhteinen ohjausryhmä.

AAPA-verkostolla on ollut 2021 kolme yhteiskokousta (virtuaaliset talvi- ja kesäkokous sekä vuosikokous Turussa IT-päivien yhteydessä). AAPAn rinnalla toimii lukuisia tietohallinnon yhteistyöryhmiä (Special Interest Group, SIG), kuten lisenssi-, kokonaisarkkitehtuuri-, tietoturva- ja työasema-ryhmät sekä tietosuojavastaavien verkosto. LisenssiSIG:n kautta organisoituna saatiin aivan vuoden lopussa valmiiksi uusi kolmivuotinen Microsoft-lisenssisopimus. Suunniteltu PilvipalveluSIG:n toiminnan käynnistäminen siirtyi vuodelle 2022.

AAPAn yhteistyötä ja viestintää on rajoittanut 2021 koronapandemia. Toisen asteen tietohallintojohto kokoontuu AKTIV-verkostona, johon mm. IT-päsihteeri on pitänyt yhteyttä ja AKTIV-edustajan tilannekatsaus kuultiin talvikokouksen seminaariosiossa. OKM:n nimittämissä opetuksen ja tutkimuksen VIRTJA-johtoryhmissä on ollut AAPAlta edustus – näiden ryhmien toimiaikaa jatkettiin 2021 hieman uudistetussa muodossa.

Tiedonhankintaa AAPA-verkostossa on 2021 toteutettu perinteiseen tapaan IT-barometrin ja Bencheit (BM) -kartoituksen kautta. EUNIS Bencheit Steering Groupiin kuuluu yksi AAPAn jäsen. Systemikyselyä on uudistettu ja sen osalta vuoden 2020 tiedonkeruu siirrettiinkin alkuvuoteen 2021. Kansainvälinen toiminta on ollut vähäistä, lähinnä yksittäisten verkoston jäsenten osallistumista eurooppalaiseen EUNIS-konferenssiin (järjestettiin virtuaalisesti).

AAPA-verkoston työvaliokuntaan ovat 2021 kuuluneet pj. Samuli Malinen (OAMK), Sari Laaksonen (LAB, varapj.), Juha Venho (Turun AMK), Manu Pajuluoma (Lapin AMK), Kari Helenius (HAMK) ja Kimmo Nikkanen (Metropolia). Työvaliokunnan kokouksia on ollut 13. AAPAn ja FUCION työvaliokunnat ovat toimineet kevään 2021 ajan yhdessä Ideapankin Ideatoimikuntana. AAPAn ARENE-yhteysrehtorikäytäntö on korvautunut yhteistyöllä Digitalisaatiovaliokunnan puheenjohtajan kanssa, valiokunnan pj. on KAMK:n rehtori Matti Sarén.

AAPA-päsihteerinä toimi 2021 FT Jaakko Riihimaa, toimipaikkana Haaga-Helia AMK. AAPAn kesäkokouksessa toimikautta päätettiin jatkaa myös vuosille 2022-2023.